

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 168

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 1 december 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Zevende leerjaar - Impact op hoger onderwijs

De vermelding 'zevende leerjaar' maakt onmiddellijk duidelijk dat het over een opleiding in het secundair onderwijs gaat. Voor de voorbereidende jaren hoger onderwijs, het zevende leerjaar en specialisatiejaren bso wordt aan de naam een finaliteit toegevoegd, bijvoorbeeld 'zevende leerjaar gericht op het hoger onderwijs' of 'zevende leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt'. Zo blijven leerlingen en ouders de bomen door het bos zien en maken ze een gerichte studiekeuze.

Deze vraag gaat specifiek over het zevende jaar gericht op het hoger onderwijs.

In dat voorbereidende jaar wordt getracht de leerling te brengen op het niveau van de tso-eindtermen (tso: technisch secundair onderwijs) voor onder meer de talen, de wiskundige en de wetenschappelijke vorming.

Om inzicht te verwerven in het aantal inschrijvingen, de participatiegraad in het hoger onderwijs, het studierendement en het aantal geslaagden, stelde ik eerder al schriftelijke vragen.

Dit is een opvolgvraag van mijn vraag nr. van 10 november 2022. Graag een update van de cijfers voor het afgelopen jaar in Excel.

1. Hoeveel studenten volgden de afgelopen vijf jaar een zevende leerjaar? Hoeveel van hen hebben het succesvol afgerond? Graag een overzicht per jaar en per onderwijsinstelling.
2. Hoeveel studenten die een zevende leerjaar succesvol hebben afgerond, begonnen aan een opleiding in het hoger onderwijs? Graag een overzicht per jaar en per gestarte hogeronderwijsopleiding.
3. Hoeveel studenten die een zevende leerjaar succesvol hebben afgerond, behaalden een diploma hoger onderwijs? Graag een overzicht per jaar en per opleiding (behaald diploma hoger onderwijs).
4. Wat is de gemiddelde studieduur van een student die een zevende leerjaar volgde? Graag een overzicht per jaar en per hogeronderwijsopleiding.
5. Wat is het gemiddelde studierendement van een student die een zevende leerjaar volgde? Graag een overzicht per jaar en per hogeronderwijsopleiding.
6. Wat zijn de te verwachten wijzigingen door de modernisering van het secundair onderwijs vanaf september 2025?

7. Ziet de minister een positief effect van het volgen van een zevende leerjaar op de studieduur en het studierendement van de betrokken leerlingen in het hoger onderwijs?
 - a) Hoe evalueert hij het naamloze leerjaar?
 - b) Welke initiatieven zal de minister daarvoor nemen of voorstellen naar de toekomst?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 168 van 1 december 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1. De modernisering van het secundair onderwijs rolt progressief uit. De modernisering van de 3de leerjaren van de 3de graad start op vanaf 1 september 2025. Daarom heeft de Vlaamse Regering nu ook een ontwikkelcommissie samengesteld om de minimumdoelen te ontwikkelen voor het 7de leerjaar gericht op instroom hoger onderwijs.

In bijlage 1 – tabblad 'inschrijvingen' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger voor de vijf afgelopen schooljaren het aantal ingeschreven leerlingen en het aantal afgeleverde diploma's in het naamloos leerjaar. Sinds 1 september 2023 is de naam van het naamloos leerjaar gewijzigd in zevende leerjaar gericht op het hoger onderwijs bso. Het aantal ingeschreven leerlingen is telkens het aantal op de eerste schooldag van februari. De cijfers van de behaalde diploma's zijn nog niet beschikbaar en dus niet opgenomen in het overzicht.

- 2-5. In bijlage 1 – tabblad 'participatiegraad' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1a een overzicht van alle leerlingen die rechtstreeks doorstroomden naar het Hoger Onderwijs (HO) vanuit het naamloos leerjaar, het aantal leerlingen dat afstudeerde in het naamloos leerjaar en de participatiegraad. Dit laatste is het aandeel leerlingen dat rechtstreeks doorstroomt t.o.v. de populatie. Het aantal afgestudeerden in het naamloos leerjaar in tabel 1a van tabblad 'participatiegraad' wijkt af van het aantal afgestudeerden in het tabblad 'inschrijvingen' doordat er enkel gekeken wordt naar het eerst behaalde diploma secundair onderwijs. Leerlingen die eerder een diploma SO behaalden in een andere studierichting en daarna het diploma SO behalen in het naamloos leerjaar, worden dus niet mee opgenomen in tabel 1a. Het aantal doorstromers gaat om unieke personen.

We nemen in alle hierna volgende tabellen uitsluitend de rechtstreekse doorstroom mee, wat betekent dat we enkel leerlingen/studenten opnemen die het jaar na afstuderen in het secundair onderwijs onmiddellijk een opleiding starten in het hoger onderwijs. Studenten die zich meer dan één jaar later inschrijven in het HO worden buiten beschouwing gelaten. De gegevens worden opgesplitst naar het jaar waarop de studenten zijn ingeschreven in het hoger onderwijs.

In tabel 1b vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het aantal rechtstreeks doorgestroomde studenten per opleiding waarin ze werden ingeschreven in het hoger onderwijs. Het totaal aantal in deze tabel is groter dan dit in tabel 1a, aangezien studenten die in meerdere opleidingen zijn ingeschreven, ook meerdere keren geteld worden.

In bijlage 1 - tabblad 'studierendement' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 2 een overzicht van het studierendement van de studenten uit het naamloos leerjaar in hun jaar als generatiestudent (het eerste jaar dat ze ingeschreven zijn in het Hoger Onderwijs). Voor de volledigheid geven we het gemiddelde studierendement weer, alsook het aantal studenten per studierendementscategorie. Belangrijk om te vermelden is dat we ons zoveel mogelijk gespiegeld hebben aan de gegevens op Onderwijskiezer voor zo accuraat mogelijke vergelijkingen. We kijken bijvoorbeeld enkel naar het studierendement van de studenten in hun jaar als generatiestudent en baseren ons op dezelfde studierendementscategorieën. Om de privacy te garanderen

worden groepen kleiner dan 5 studenten niet weergegeven en vervangen door een asterix (*). Om dezelfde reden splitsen we de gegevens hier niet langer op naar opleiding, maar enkel naar type opleiding. Zowel het studierendement als de time to graduation (TTG) worden als gevoelige informatie gezien. Vooral door de kleine aantallen bij de academische bachelor moeten veel gegevens worden uitgeblanct. We kiezen er dan ook voor om geen totalen te tonen om zo weinig mogelijk cijfers te moeten uitblancten.

In bijlage 1 – tabblad ‘geslaagden’ vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabellen 3a en 3b het aantal geslaagde studenten die rechtstreeks doorstroomden uit het naamloos leerjaar terug per academiejaar waarin ze resp. hun eerste bacheloropleiding of graduaatsopleiding afronden.

Enkel het eerst behaalde diploma wordt in beschouwing genomen.

In bijlage 1 – tabblad ‘geslaagden’ vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 3c voor de groep studenten met een bachelordiploma (cf. vraag 3, tabel 3a) hun gemiddelde time to graduation (TTG) terug, alsook het aantal studenten per TTG-categorie. Naar analogie met de [openbare statistieken](#) wordt de studieduur uitgedrukt t.o.v. de vooropgestelde studieduur. De vooropgestelde studieduur wordt uitgedrukt in jaren en wordt bepaald op basis van de studieomvang van de opleiding. De tabel ziet er dus iets anders uit dan deze die werd opgemaakt n.a.v. SV 71.

6-7. Uit de cijfers blijkt dat het leerlingen in het naamloos leerjaar, en bijgevolg ook het aantal doorstromers vanuit het naamloos leerjaar naar het hoger onderwijs, jarenlang vrij laag lag. Pas in het schooljaar 2019-2020 en vooral vanaf het schooljaar 2020-2021 is dit aantal sterk beginnen stijgen. De studenten uit de jaren na deze stijging, zijn nog volop bezig met hun opleiding in het hoger onderwijs. Enige voorzichtigheid bij het trekken van conclusies is dus geboden.

Uit de cijfers blijkt dat het studierendement voor leerlingen die doorstromen naar een professioneel gerichte bachelor schommelt tussen de 40 en de 45 procent. Het optrekken van dit studierendement is zeker een aandachtspunt van de modernisering secundair onderwijs en bij de ontwikkeling van de minimumdoelen voor dit zevende leerjaar. Daarbij wordt vertrokken van de eindtermen die gelden voor de 3de graad dubbele finaliteit. Om door te stromen naar hoger onderwijs is een hoog cognitief redeneervermogen vereist. Door ook specifieke eindtermen, naast een gerichte basisvorming, op te nemen in het curriculum zal het zevende leerjaar gericht op hoger onderwijs na structuuronderdeel met arbeidsmarktfinaliteit versterkt worden met als doel een vlottere en succesvollere doorstroom naar hoger onderwijs te bewerkstelligen.

BIJLAGE

[Overzicht](#)